

IV. DE EQUULEO:

*Auctore Joanne Wardo, Rhet. Prof. Gresh. et
R. S. S.*

IN quem finem equuleus primo institutus fuerit, et ad quem usum adhibitus, ex multis veterum scriptorum locis satis manifesto constat. Formam autem atque fabricandi rationem cum nemo eorum descripserit, in varias de hac re sententias, easque haud parum a se invicem discrepantes, doctissimi homines abierunt. Neque hoc mirum profecto ei videbitur, qui quam difficile haud raro sit de rebus per multa secula defunctis, et a conspectu remotis, certi aliquid statuere, secum perpenderit; idque praesertim si antiqui auctores, qui eas commemorant, leviter tantum id faciant, nec plene describant. Quod cum equuleo, ut dixi, evenerit; nec ullus eruditorum, qui post renatas literas hanc machinam nobis explicare suscepit, rem adeo feliciter expediisse mihi videretur, ut descriptio cum iis, quae veteres de illa tradunt, per omnia congrueret; certius atque exploratius aliquid assequendi spem omnem prorsus abjeceram. Ceterum inter chartas quasdam Roma transmissas, in quibus variae imagines antiqui operis, jam illic extantes, delineatae sunt, quas vir eruditissimus, et Medicus Regius, RICHARDUS MEADIUS, haud ita pridem mihi conspiciendi copiam praebere dignatus est, in unam forte fortuna incidi, a marmore anaglyptico in palatio Principis *Burgesii* adservato descriptam; quae, ut statim conjectabar, hominem in equuleo suspensum exhibuit. Hujus igitur usu
mihi

I

mihî perhumaniter concessio, rem totam attentius considerare; loca apud veteres scriptores, in quibus equulei mentionem faciunt, studiosius exquirere; et cum hac imagine diligenter conferre coepi: unde tandem evenit, ut non solum omnes, qui seculis recentioribus de equuleo tractaverant, a vero aberrasse, sed et causas quoque errorum, ut mihi videbatur, plane perspexerim. Quorum utrumque ex iis, quae de antiqua hac machina jam dicturus sum, ni fallor, manifesto apparebit.

Equuleus igitur, si ad vocis originem attendamus, *pullum equinum*, vel *parvum equum*, significat, ut ex his Tullii verbis intelligimus: *Chrysepus omnia in perfectis et maturis docet esse meliora; ut in equo, quam in equuleo*^a. Atque hinc formam, pariter ac nomen, machina, de qua agimus, primo accepit.

Equuleum autem cum *cruce* nonnulli minus recte confuderunt. Crux enim patibulum fuit, cui servi affixi, aliique abjectae conditionis homines, ultimo supplicio afficiebantur. In equuleo autem quaestiones vi tormentorum habebantur ad crimina eruenda. Sic Val. Maximus de servo quodam meminit, qui sexies in equuleo tortus culpam pernegavit; et nihilominus a iudicibus postea damnatus, et in crucem actus est^b. Nec forma igitur, nec sine instituto, equuleus cum cruce conveniebat.

Inter varias autem de equuleo sententias duas tantum, utpote quae propius ad veritatem accedunt, hic memorabo. Altera est Hieron. Magii (quem sequitur Galtonius^c) qui *ad equi imaginem* factum recte iudicavit^d;

^a De N. D. l. 2. c. 14.
c. 3.

^b L. 8. c. 4.

^c De SS. Martyrum cruciat.

^d De equul. c. 1.

altera vero est Caraccioli, qui *stipitem erectum* fuisse haud minus recte censuit^a. In eo autem utrumque lapsum esse (ut de aliis erroribus taceam) quod unam semper formam habuisse existimaverint, jam demonstrare conabor.

Seculis igitur antiquioribus equuleum ad equi imaginem quodam modo fabricabant, dorso in eam longitudinem ac latitudinem complanato, ut hominem in illud porrecto corpore impositum satis convenienter capere posset. Qui torquendus enim erat, non infidebat, sed brachiis sub equulei pectore retortis, vinctis manibus, pedibusque protensis, jacebat supinus. Dubius etiam trochleis diversae magnitudinis equuleum instruebant; quarum minor inter clunes in hunc finem excavatas, major vero, eademque manubriata, sub ventre collocabatur. Tortor autem cum utrumque pedem funiculis vel nervis (qui *fidiculae* dicebantur) ligasset, hos deinde contorquens, ac per trochleam minorem ducens, majori affixit; tum majorem hanc trochleam manubrio circumagens corpus eo usque extendere potuit, dum artus atque ossium compagines haud sine maximo dolore luxarentur.

Jam veterum scriptorum testimonia, quibus haec descriptio confirmari possit, proferemus. Formam igitur equinam ratio nominis (ut supra observatum fuit) aperte satis indicare videtur; sicut apud nos hodie simile quoddam instrumenti genus, quod vocamus *the wooden horse*, ad poenas militares adhibetur. Idem quoque locutiones istae declarant, quae ab equo desumptae de equuleo pariter usurpantur. Ita non tantum *conjici*, et *imponi*, sed etiam *ire in equuleum*, apud

^a Apud Ferrar. Elect. 1, c. 5.

Ciceronem legimus^a. Atque hinc Pomponii jocus in verbis Atellanicis :

Et ubi influi in cocleatum equuleum,

Ibi tolutim tortor^b.

Ubi voces *inflire* et *tolutim* ab re equestri aperte traxit poeta. Porro cum *cocleatum* [legerem *trochleatum*] equuleum dicit, cocleis vel trochleis fuisse instructum ostendit. Homines autem in equuleo jacere solitos docet Seneca, cum ait : *Hoc nobis persuadere conaris, nihil interesse, utrum aliquis in gaudio sit, an in equuleo jaceat*^c. Quin et fidiculis corpus fuisse extensum testis est Fabius, apud quem pater, quod filium torquendo occiderat accusatus, ita loquitur : *An tu quaestionem illam fuisse credis, qualis vernilibus corporibus adhibetur ? Ideo enim equuleum movebam artifex senex, tendebam fidiculas ratione saevitiae, ut leniter sedibus suis emota compago per singulos artus membra luxaret*^d. Unde etiam Seneca hominem in equuleo longiorem fieri dicit^e. Atque ut ea de causa manus pedesque adstringi necesse erat ; sic illa, qua diximus, ratione id factum fuisse infra ostendemus. Huic autem equulei descriptioni, quod de Zenone philosopho traditur, adprime convenire videtur. Is enim, *cum a Nearcho tyranno torqueretur, doloris victor, sed ultionis cupidus, esse dixit, quod eum secreto audire admodum expediret ; laxatoque equuleo, postquam insidiis opportunum tempus animadvertit, aurem ejus morsu corripuit, nec ante dimisit, quam et ipse vita, et ille corporis parte privaretur*^f. Jam homo in equulei dorsum, ut supra explicuimus, ja-

^a Tusc. Qu. l. 5. c. 5. ^b Apud Non. in voc. *tolutim*. ^c Epist. 66.
^d Declam. 19. ^e Epist. 67. ^f V. Max. l. 3. c. 3.

cens tanto spatio ab humo distabat, ut ori ipsius alius commode fatis aurem applicare posset; ideoque cum fidiculas tortor laxasset, attractis parum pedibus, et capite inflexo, aurem ejus morfu facile corripere.

Porro verisimile videtur aeneum taurum, quem confecit Perillus, et Phalaridi obtulit, hinc ortum suum habuisse. Ab hoc enim crudelissimo tyranno homines *ερεβλασθη* solitos testantur Plutarchus ^a et Aelianus ^b; qua voce Aelianum *equulei extensionem* intellexisse ipse alibi ostendit ^c. Sic in Glossar. Philoxeni, *ερεβλασθη equuleus*. Cum peritus igitur iste sceleris artifex, Perillus, homines in equuleo tortos gemitibus suis et ejulatibus sonitum, taurorum mugitui non prorsus ab similem, edere observasset; quo artis adjumento res quam proxime adsimilari posset, de equina effigie in taurinam mutanda, hominibusque ei includendis primum cogitasse haud absurde credatur.

Ceterum equina ista species non semper, ut diximus, equuleo permansit; sed posteris aetatibus in aliam longe diversam fuit mutata. Forma autem conversa, ut idem nomen retineret, huic machinae cum multis aliis rebus fuit commune. Nam, ut alias omittam, machina ista bellica, quae ab arietini capitis similitudine *aries* dicebatur, non eam perpetuo speciem habuit, unde ab initio nomen accepit ^d.

Equuleus igitur hisce temporibus stipes erat in altum erectus; cujus summae parti lignum transversum, atque cornuum more utrinque curvatum, impositum eminebat. Duplici etiam trochlea, ut prior iste, instruebatur; minori imae parti stipitis, ad eam recipiendam excavatae, inserta; ac majori manubriata, pone-

^a Parall. c. 39.
ερεβλασθη Ⓞ.

^b Var. Hist. l. 2. c. 4.

^c Apud Suid. in voce

^d Vid. Lips. Poliorcet. l. 3. dial. 1.

que affixa. Torquendus autem homo in equuleum sublatus, brachiis in lignum transversum retortis, manibusque post tergum stipiti devinctis, pendebat; fideiculis etiam pedes ligabantur, quas per trochleam deinde minorem transmissas major averfae equulei parti affixa recipiebat, cujus circumactu corpus extendebatur.

Cum de hac autem equulei specie veteris ecclesiae scriptores, qui martyrum acerbissimos cruciatus sub Romanis imperatoribus literis consignarunt, saepissime mentionem faciant; eorum potissimum testimoniis utemur in forma illius demonstranda. *Stipitem* inter alios S. Hieronymus appellat ^a. Item Prudentius:

Jubet amoveri noxiam stipitem ^b.

Atque in altum fuisse erectum ex eo apparet, quod torti homines in illo *suspendi* ac *pendere* dicebantur; ut ex Eusebii & Prudentii verbis mox adducendis videbimus. De ligno transverso nihil apud antiquos auctores invenio; quod multis eruditorum alucinacionibus in hac machina describenda causam dedisse, fas est suspicari. Sed in imagine, quam infra delineatam exhibebimus, lignum illud bicorni plane conspicitur. Trochleis quoque instructum fuisse, ex illis Eusebii verbis colligi potest: *Quidam, manibus post tergum revinctis, ad stipitem suspendebantur, ac membrum unumquodque μαργαρίτης quibusdam distendebatur* ^c. Ubi vocem *μαργαρίτης*, quae machinae cuicumque fere nervis aut manubrio instructae convenit, plurali numero adhibens, trochleas significare videtur. Porro ut manus post tergum

^a Epist. ad Innoc. 49. Ecclesi. l. 8, c. 10.

^b Περὶ 519. Hymn. 10. v. 114.

^c Hist.

vinctas fuisse hic docet Eusebius; sic brachia retorta memorat Prudentius, ubi iudicem ita imperantem inducit :

*Vinctum retortis brachiis
Sursum ac deorsum extendite,
Compago donec ossum
Divulsa membratim crepet^a.*

Item pedes vinciri solitos ex alio ejusdem poetae carmine apparet, in quo martyr ex equuleo sic loquitur :

*Miserum putatis, quod retortis pendeo
Extentus ulnis, quod revelluntur pedes^b.*

Quo pedes autem revelli possent, prius adstringi debebant. Ex utriusque etiam scriptoris verbis stipitem, ut diximus, erectum fuisse apparet. Atque hinc iudex *sursum ac deorsum* eodem tempore corpus extendi jubet. Etenim hac corporis positione, dum pedum revulso inferiores ejus partes deorsum extenderentur, humeros transverso ligno suffultos, nexuque manuum ad stipitem repressos, sursum protrudi atque luxari necesse erat. Et quia ab humo elevati pendebant, hinc apud Sozomenum praeses Christianum hominem in equuleo torquendum ἀναπέδου, *sublimen tolli*, praecipit; cui is, latera nudans, non opus esse inquit, ut lictores ipsum in equuleum levando, ac postea deponendo, frustra defatigentur^c. Imò quo poenae conspectiores essent, equuleos in catasta fuisse constitutos, haud male sensisse videtur Ferrarius^d; de qua martyris verba apud poetam, jam saepius laudatum, intelligi posse observat :

Emitto vocem de catasta celstor^e.

^a Ubi supra, Hymn. 5. v. 109. ^b Ibid. Hymn. 10. v. 491. ^c Hist. Eccles. l. 5. c. 2. ^d Elect. l. 1. c. 6. ^e Ubi supra, Hymn. 10. v. 467.

Quibus et illa, ni fallor, ejusdem carminis adjungi possint:

*Incensus his Asclepiades jusserat
Eviscerandum corpus equuleo eminus
Pendere*^a.

Catasta autem pegma vel tabulatum est, in quo apud nos quoque ii collocantur, quibus *numellae* poena infligitur. Sigonium^b igitur, aliosque viros doctissimos, catastam de ipso equuleo perperam accepisse censet Ferrarius. Et revera, ni equuleus in catasta collocatus esset, qua ratione *corpus* in eo *eminus pendens* tortores unguis suis ferreis *eviscerare* possent? Proinde fidiculas ad corpus extendendum in hac forma equulei, aequae ac priori, adhibitae fuisse, ex Codice Justiniani discimus; ubi Valentiniani imp. edicto *decuriones exsortes omnino earum esse poenarum, quas fidiculae et tormenta constituunt*, jubentur^c. Hisce autem verbis equuleum veteres haud raro describere satis notum est.

Jam si verba et locutiones, quae diversis temporibus equuleo tributa sunt, paulo attentius consideremus; eidem formae nequaquam congruere, necessario fateri cogemur. Primum enim ex novo adjecto nomine formae mutationem colligere licet. Nam vox *stipes* machinae ad equi imaginem factae nullo modo convenire potuit. Quare aut effigiem equinam, contra certam vocis *equulei* interpretationem, ac veterum locutiones ab illa desumptas, nunquam habuisse dicendum est; aut cum *stipes* deinceps vocari coepit, aliam formam accepisse. Praeterea antiquius *jacere*, postea vero *pendere* et *suspendi* in equuleo

^a Verf. 108.^b De Judic. l. 3. c. 17.^c L. 16. de quaest.

homines

homines dicuntur ; qui duo corporis situs, tam longe diversi, formam machinae haud minus diversam requirunt. His accedit, quod alteri formae alterum effectum adscribi videtur. Vetustioribus enim seculis corpus simpliciter *extendi* dicitur, utpote in planum porrectum ; sequentibus vero aetatibus *sursum ac deorsum*, quod pendenti convenit, id fieri jubetur. Denique in priori equuleo homo decumbens ea fuit altitudine, ut in aurem alicui susurrare posset ; quod in posteriori suspenso propter nimium a solo spatium haud omnino congruit. Et quis jam non videt hanc verborum ac locutionum discrepantiam ad duplicem equulei speciem necessario referendam esse ? Certe homines isti eruditi, qui aliter senserunt, dum omnia apud veteres de hac re loquendi genera sententiae suae accommodare conati sint, eis difficultatibus fuerunt impliciti, unde nullo modo sese explicare potuerunt.

Verum ne qua hoc in dubium vocandi ansa in posterum restet, duo testimonia ex iis temporibus, quibus stipitis formam equuleo supra tribuimus, a Gallonio in contrarium allata^a, breviter diluemus. Alterum ex illis S. Hieronymi verbis petitur : *Cum equuleus corpus extenderet, et manus post tergum vincula cohiberent ; oculis, quos tantum tortor alligare non poterat, suspexit ad caelum*^b. Ex quo loco necesse esse, ut in equuleo torti corpore prostrati jacerent, contendit Gallonius. At nemo non clare perspiciet, hominem eo modo, quo diximus, suspensum, aequae facile *ad caelum suspicere* posse, ac si corpore supino jaceat. Alterum testimonium ex

^a De SS. Martyr. eruciat. c. 3.

^b Epist. ad Innoc. 49.

Amm. Marcellino adducitur: *Innocentes tortoribus exposuit multos, vel sub equuleo cepit* [rectius *Valesius caput*] *incurvos, aut ictu carnificis torvi substravit*^a. Et alibi: *Quaquam incurvus sub equuleo staret*^b. Unde idem vir doctus novum quoddam et inauditum cruciandi genus excogitavit; quasi tortores nonnunquam doloris augendi gratia, laxatis funiculis, corpus sub ventrem equulei cadere, atque ibi incurvatum pendere sinerent. Verum non *sub equuleo cecidisse* vel *pependisse* dicit Ammianus, sed *stetisse*: quod qua ratione cum Gallonii sententia convenire possit, non intelligo. Sed quia mos fuit eos, qui in equuleo torquendi erant, prius flagellis verberari, *incurvus* fortasse dixit, quod verberibus laceratus recto corpore stare amplius non potuit; idque *sub equuleo*, hoc est, juxta equuleum; ut cum dicitur, *sub hasta venire*^c: quod de voce etiam *incurvos* in altero Ammiani exemplo pari ratione dici potest. Ni quis potius de catenis onustis, earumque pondere incurvatis, voces istas intelligere malit; quemadmodum et in re simili scribit Paulinus Aquitanus:

*Moestorum pallens infelix ordo reorum
Haerebat, nexis per squallida colla catenis,
Incutiens fractis stridentia vincula membris,
Et motans tardos, incurvo pectore, gressus*^d.

Hic voces *incurvo pectore* eodem sensu, quo Ammianus *caput incurvos*, usurpasse videtur. Nonnullos etiam ex hoc infelici ordine equuleo destinatos fuisse post pauca significat.

^a L. 26. c. ult. Martini l. 5. v. 261.

^b L. 28. c. 1.

^c Liv. l. 5. c. 16.

^d De vit. B.

*Ast alii sursum porrecti robora ligni,
Triste ministerium, furioso corde parabant ;
Ut caro distentis propere, male pendula, membris
Tortori laceros crucianda exponeret artus.*

Ubi etiam verba *sursum porrecti robora ligni, et caro pendula*, erectam equulei formam plane demonstrant.

Ceterum cum neque verberibus, neque membrorum extensione, ut rem quaesitam confiteretur, homo tortus evinci potuit ; ignes et ardentis laminae acvis antiquioribus corpori admovebantur. Ita Fabius, rem totam ordine recitans : *Ego scindo vestes, tu intremiscis ; ego ad flagella nudo corpus, te facit pallor exanimem ; ego equuleos, ego posco flammam ; tu non habes in meo dolore patientiam*^a. Et V. Maximus : *Rupit verbera, fidiculas laxavit, solvit equuleum, laminas extinxit ; priusquam efficere potuit, ut tyrannidii socios indicaret*^b. Sequentibus autem seculis, cum jam stiptitis speciem equuleus receperat, hisce omnibus torquendi modis unguulae etiam ferreae adjiciebantur, quibus latera et aliae corporis partes laniari solebant. Sic in Codice Justiniani praecipitur : *Si convictus fuerit, et ad proprium facinus detegentibus repugnaverit pernegando, sit equuleo deditus, unguis que sulcantibus latera perferat poenas proprio dignas facinore*^c.

Attamen quo tempore haec formae immutatio inter Romanos fieri coeperit, pro certo affirmare nequeo. Ad Fabii saltem aetatem, hoc est, imperium Domitiani, speciem mansisse equinam eo credibile videtur, quod pater, qui in Declamatione supra citata ob fili-

^a Declam. 7.^b L. 3, c. 3.^c L. 7. de malefic.

um a se tormentis occisum defensionem sibi instituit, tanquam *jacentem* in cruciatibus illum describit. Ratio autem mutationis satis, opinor, probabilis adferri potest. Inferioribus enim Romani imperii aetatibus non tantum Christianos, sed alios etiam eximiae dignitatis homines majestatis crimine postulatos, equuleo traditos fuisse saepius legimus. Quamdiu autem in quaestionibus jure constitutis solum adhibebatur, nihil amplius erat necessarium, quam ut ea, quae a reo dicerentur, ipsi judices, aliique quorum interesset, exaudire possent; cui proposito forma equina satis conveniebat. Postea vero cum crudelissimis istis tyrannis ad suspicionibus suis indulgendum, atque Christianos vexandum, hac machinâ abuti placuit, erecta forma sine dubio omnium fuit commodissima. Nam ita crucis speciem quodam modo referebat, quo major poenae esset ignominia; et praeterea homo tortus oculis circumstantium ad alios deterrendos magis exponebatur. Apud Graecos sane, unde Romani acceperunt, figuram equinam in usû fuisse, cum Perilli taurus, tum etiam Zenonis historia supra memorata, manifesto satis declarare videntur.

Verum enimvero ut discrimen inter has duas machinas clarius pateat, ac melius inter se conferri possint, utriusque imaginem hic conjunctim exhibebimus.

Prior forma equulei, A.

Posterior forma equulei, B.

Priori adstat tortor, majoris trochleae manubrium tenens, quo hominem in dorsum equulei impositum extendat. Posterior autem, quam a clarissimi MEADII exemplari delineatam dedimus, tres humanas figuras
habet

habet adjunctas ; quarum una est hominis in equuleo suspensi, duae reliquae sunt tortorum. Ex his alter, chlamyde (quam vestem tortori etiam tribuit Hieronymus ^a) ab laevo humero pone rejecta, dextrum equulei cornu dextraprehendit, quasi recte aliquid compositurus ; alter vero, utpote prioris adiutor, nudus, ac genu nixus, ad pedes torquendi hominis vinciendos se parat. Quod sinistrum autem equulei cornu dextro sit brevius, injuria temporis accidisse credamus ; quia summa pars plane abrupta esse videtur. Quaedam aut ipse artifex, aut saltem delineator omisit. Etenim nec inferior pars stipitis, ubi conspici posset, nec trochlea ad imum conspicitur : nam alteram trochleam pone collocari solitam supra notavimus. In eo autem alteruter manifesto erravit, quod hominem in equuleo ita constituerit, ut pedum digitis solum tangere videatur ; quod neque pendentem, neque veterum testimoniis de hac re supra adductis, omnino convenit. Sed vetustis hujusmodi monumentis haud raro accidere invenimus, ut partes praecipuas, et quae summam operis continent, artifices diligenter ac studiose effinxisse contenti, reliquas vel prorsus neglexerint, vel minus saltem accurate expresserint. Ceterum ne quis ea diutius frustra requirat, quae in exemplari desiderantur, seorsim delineata oculis subjecimus, una cum tortore trochleam convertente. Arcus autem, qui juxta hominis suspensi caput sinistrorsum conspicitur, nihil cum equuleo habet commune ; sed ostii alicujus partem, carceris forsitan unde productus fuit, exhibet.

Jam si duplicem hanc equulei formam, ac singulas partes inter se conferamus, eundem plane torquendi

^a Ubi supra.

modum sub diversa specie utrique fuisse facile videbimus. Si priorem enim, ad equi imaginem factam, in altum modo erectam mente concipiamus ; trochleae, fideiculae, retorsio brachiorum, et totius corporis extensio, haud aliter atque in posteriori constitui apparebunt. Praeterea nihil difficile, nihil operosum videtur ; sed facilis et expedita cruciandi ratio nobis se offert, quae in publicis suppliciis praecipue requiritur.

At nequis post omnia, quae haecenus dicta sunt, *furcam*, hoc est, *crucem* ad furcae imaginem factam, pro equuleo nos protulisse suspicetur ; sciendum est hanc equulei speciem furcae non admodum fuisse dissimilem. Hoc Theophili cujusdam verba, a Gallonio plane contra sententiam suam allata, demonstrant : *Ecce, inquit, modo Christianus sum, quia in cruce, id est in equuleo, suspensus sum. Equuleus enim crucis quandam similitudinem gerit* ^a. Nihilominus tamen furca in multis ab equuleo differebat. Primum enim ima pars cornuum ad formam V literae in acumen coibat ; deinde cornua multo erant longiora ; praeterea, qui in furcam agebatur, brachiis supra caput, non post tergum, retortis pendebat ; denique manus haud stipiti conjunctae, sed cornibus dispanfae ligabantur, ut ostendit Lipsius ^b. Et tamen alibi vir idem eruditissimus Aufonii verba de *Cupidine torto* cruci assignat ^c, quae ad equuleum omnino referri debent. Locus Aufonii ita se habet :

*Hujus in excelsis suspensum stipite Amorem,
Devinctum post terga manus, substrictaque plantis
Vincula moerentem, nullo moderamine poenae
Adfigunt* ^d.

Cum poeta hic ait, *devinctum post terga manus*, non crucem, sed equuleum plane describit. Porro cum

^a De SS. Martyr. cruciat. c. 3. ^b De cruce, l. 3, c. 6. ^c Ibid. l. 1, c. 5. ^d Edyll. 6.

Sulpicius Severus de B. Martino loquens ait, gloriam martyris eum adeo affectasse, ut, si licuisset, *equuleum sponte ascendisset* ^a; machinae figura ac ratio suspensionis, quemadmodum id facere potuisset, aperte satis ostendunt: in furca autem se ipsum nemo suspendere potuit.

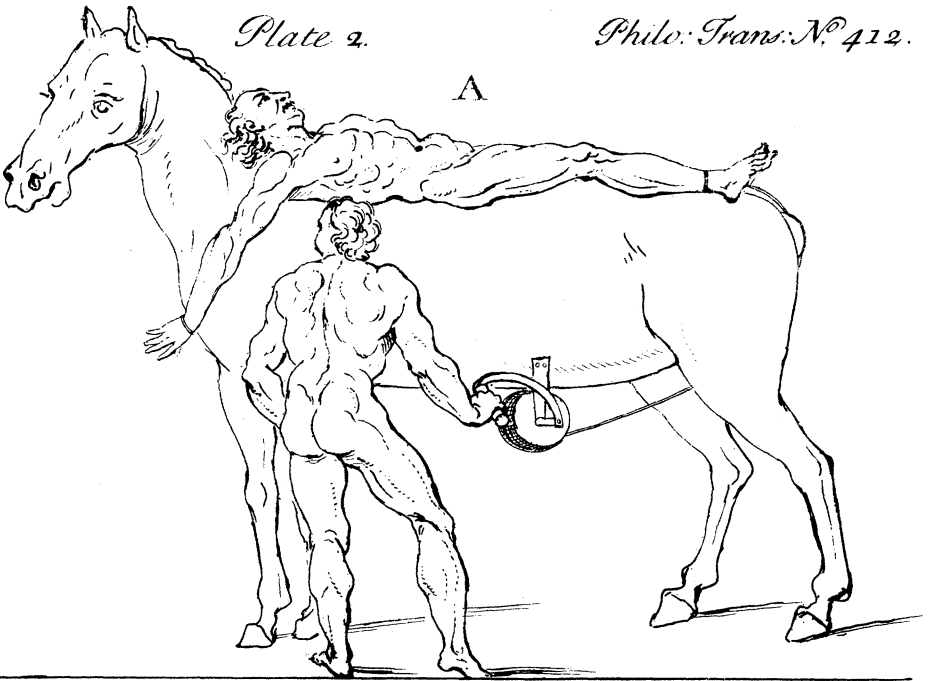
In summa autem, cum tota hujusce rei probatio veterum scriptorum testimoniis praecipue nitatur, ut plura adferre, quae haud parva copia sese obtulerunt, supervacaneum duximus; ita nec pauciora ad plenam ejus explicationem sufficere existimavimus. Verum quaecunque de ea apud antiquos leguntur, uni aut alteri speciei supra descriptae facile tribui possunt. Qui ad auctoris igitur aetatem, et diversos loquendi modos diversis temporibus de equuleo usurpatos attenderit; nihil, opinor, difficultatis in posterum inveniet, quid de hoc tormenti genere statuere debeat; in quo explicando tot viri eruditi haecenus se frustra torserunt.

^a Epist. 2.

V. *An Account of a Treatise entituled, Calculations and Tables relating to the attractive Virtue of Loadstones, &c. Printed Anno 1729.*

THE Author, (the Hon. Lord *Paisley*) by several Experiments very carefully made, has observed, that if two Loadstones are perfectly homogeneous, that is, if their Matter be of the same specifick Gravity, and of the same Virtue in all Parts of one Stone; as in the other, and that like Parts of their Surfaces are cap'd or arm'd with Iron, then the Weights they sustain will be as the Squares of the Cube Roots of the Weights of the

A

B

